

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Quibus formulis aut legibus, iudiciu[m] superstitiosum per aquas,
fuerit olim permissum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

totum corpus inquinans. Neq; illinc discedendi facultas datur; sed ibidem permanentes, coram aqua ipsa, suam deplorant calamitatem, palam, quod peccarant, profitentes. Alij vaticidici fontes, è pluribus alijs scriptoribus, afferuntur, sed vel fabulosi sunt, vt dixi, vel superstitiosi. Tamen enim negari non potest, quibusdam aquis, supra naturæ indolem ac potestatem, ad impios plectendos, vel à DEO inditam vim prodigiosam, vel à Sanctis extraordinariam virtutem impetratam; simium tamen DEI agere conatur vbiq; diabolus; qui in mancipijs suis superbiam amans, non modestiæ & humilitatis virtutem, sed miraculorum splendorem, quo Sancti claruerunt, æmulatur.

XII.

Ex Gratiano
2. q. 5. c. Con-
suluiti. Al-
fens. Ciaccò.
de gestis Ste-
phani V.

Qua de causa, An. DCCCL. XXXV. Stephanus V. Pontifex Romanus Humberto Moguntino Episcopo respondit in hunc modum. *Consuluiti de infantibus, qui in vno lecto dormientes, cum parentibus, mortui reperiuntur, vtrum ferro candenti, aut aqua feruente, aut alio examine huiusmodi parentes se purificare debeant, eos non oppressisse. Monendi sunt namq;, & protestandi parentes, ne tam tenellos secum in lecto collocent, ne negligentia qualibet proueniente suffocentur, vel opprimantur, vnde ipsi homicidij rei inueniantur. Nam ferri candentis, vel AQVÆ feruentis, examinatione confessionem extorqueri à quolibet, sacri non censent. Canones. Et quod, SS. Patrum documento, sancitum non est, superstitiosa adinventione non est præsumendum. Spontanea enim confessione, vel testium approbatione publicata delicta, habito præ oculis Dei timore commissa sunt regimini nostro iudicare. Occulta verò & incognita illi sunt relinquenda, qui solus nouit corda filiorum hominum.*

XIII.

Hæc diligenter obseruanda sunt ijs, qui vel naturæ ignorant vires, vel miracula ambiunt, vel DEVM tentare non verentur. Fateor, apud antiquos exempla reperiri. Sed ea si lex non damnat, sola vel simplicitas sancta, vel diuina inspiratio; vel hominum piorum alma fides, ac religio miraculis digna excusat. Vt enim laminis cædentibus, quibus inambulauit S. Kunegundis, Henrico suam virginitatem probatam fecit; ita alij feruentibus aquis illæsi Fidei integritatem testati sunt, exemplo mirando, non imitando, qualia paulo infra referam. Quocirca non boni æmulatores fuerunt, qui rei superstitiosæ, sanctissimarum, in speciem formularum colorem induxe-

induxerunt; vt tantò plures falleret vanitas inaurata. Nam hac in probatione, aqua, apud Francos, his verbis consecratur. *Deus iudex justus, fortis, & patiens, qui es auctor & amator justitie, qui iudicas aequitatem: iudica, Domine, quod iustum est, quia recta tua iudicia sunt, qui respicis super terram, & facis eam tremere. Tu, Domine, omnipotens, qui per aduentum Filij tui, Domini nostri Iesu Christi mundum saluasti: & per eius Passionem, genus humanum redemisti: Tu hanc aquam, per ignem feruentem sanctifica, qui tres pueros, id est, Sidrach, Misach, Abdenago, iussione regis Babylonis, missos in caminum ignis seruasti: Tu clementissimè presta, vt, si quis innocens in hanc aquam feruentem manum mittat, sicut tres pueros supra dictos, de camino ignis eripisti, & Susannam de falso crimine liberaisti, ita, Domine, manum illius saluam & illesam perducas. At si quis culpabilis, vel, in crassante diabolo, cor induratum, presumpserit manum mittere: tua iustissima pietas hoc declarare dignetur, vt in eius corpore, tua virtute, manifestetur, & anima illius, per penitentiam, saluetur.* Plures eiusmodi formulas ac orationes exhibet Martinus Delrio. Constat etiam, hanc, per feruentem aquam, aut lapilli ex ea extractionem, fieri solitam purgationem, receptam legibus Longobardorum, Saxonum, Frisorum, & Rhenanorum. In lege Lombard. *Si cuiuslibet hominem interfecerit, iudicio aquae feruentis examinetur, utrum hoc sponte, an se defendendo fecisset.* In legibus Frisonum hæc habentur: *Si res grandis erit, seruū ad iudicium Dei, in aqua feruenti examinet.* Item. *Et, ad examinationem feruentis aquae iudicio Dei probandus accedat.* Item. *Et se per sacramentum iudicio Dei examinandum, feruenti aqua, innocentem ostendat.* Denique, in formula pacis Allatiæ habentur ista: *Plebeius autem, & minoris testimonij rusticus, aqua frigida se expurget iudicio.* Et audimus subinde, pertinaci traditione, ad hoc, vel illud aquæ iudicium seruos, & ancillas, aliàsque nonnullas mulierculas, præfanè fidenter, prouocare: gnaras scilicet, id non permissum iri; alioqui utique non prouocaturas; sed nec permittendas, vt velint, culpæ, aut innocentia veritatem, fortuito aquæ aut ignis euentu decidendam permittere.

Etenim r. ipso nomine damnantur temerariæ eiusmodi disquisitiones. Vocantur enim *Purgationes vulgares*, quia nullo legitimo vsu, sed vulgi quadam duntaxat vsurpatione, & obseruatione superstitio-

Aucatin. l. 4.

Martin. Delrio 4. lib. Disquisit. 4. q. 4. sect. 4.

Lombard. l. 2. tit. 10. Hottoman. de Feud. c. 44. Sax. li. 1. art. 39. Leges Frison. tit. 3. & tit. 14. c. nobilis 2. q. 4. B. Rhean. l. 2. Germ. rer.

XIV.